

OIVALLUS

3

3. Hidas ja nopea ajattelu

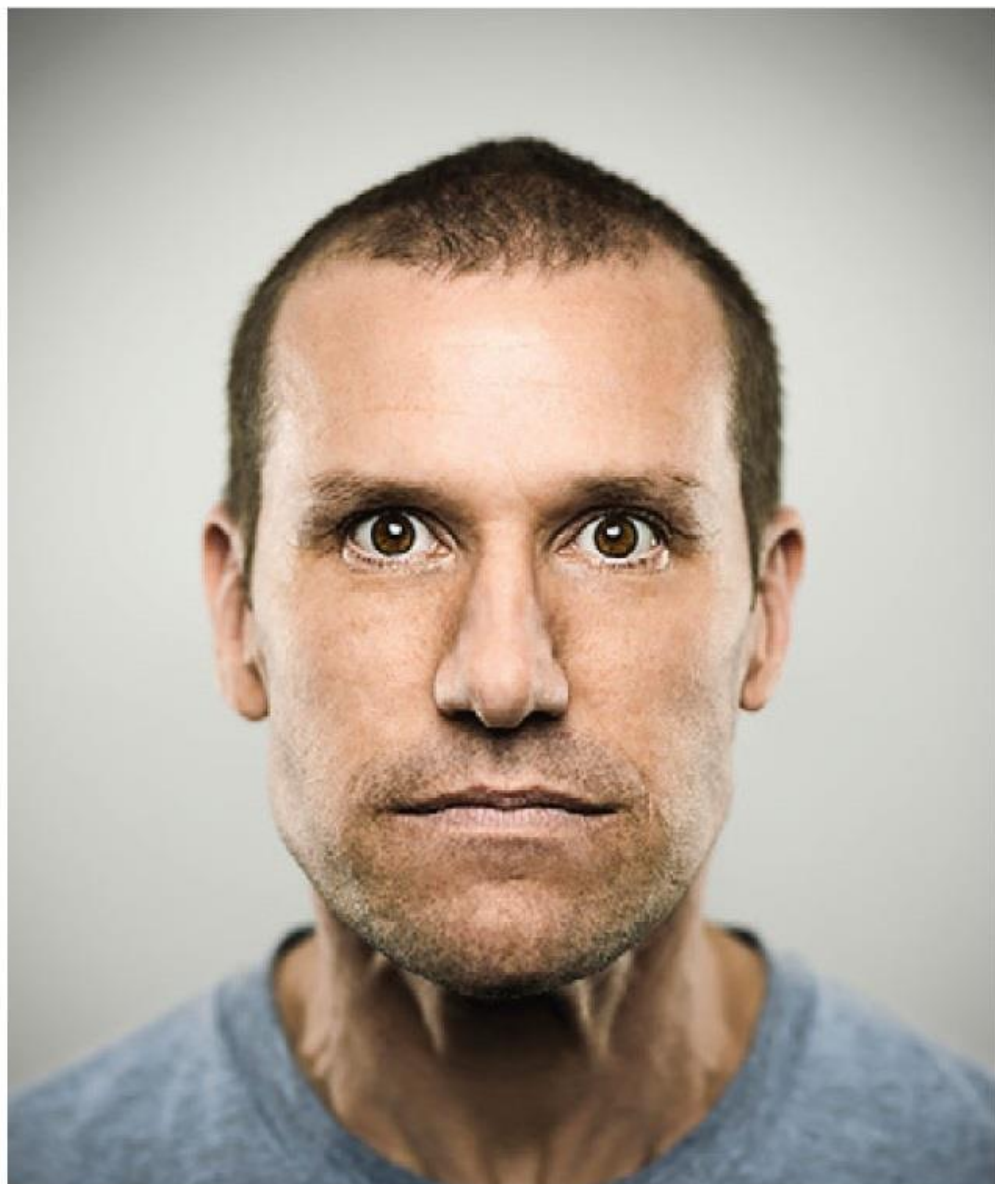
Hidas ja nopea ajattelu

- Kaksoisprosessoinnin näkökulmasta ajattelu, ja kognitio yleisemminkin, voi olla joko
 - kontrolloitua ja ponnistelua vaativaa **hidasta ajattelua** tai
 - automaattista ja vaivatonta **nopeaa ajattelua**.

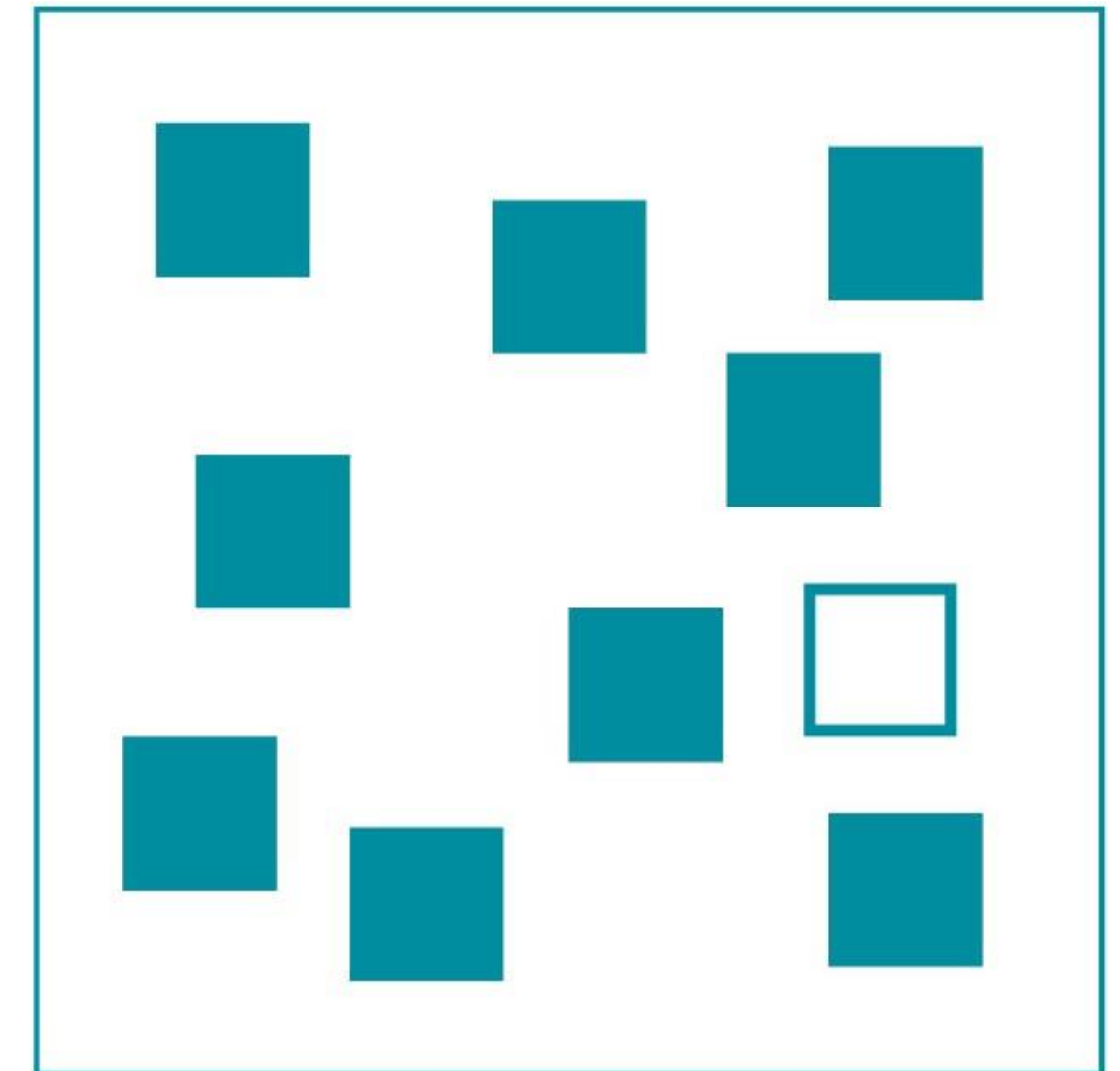
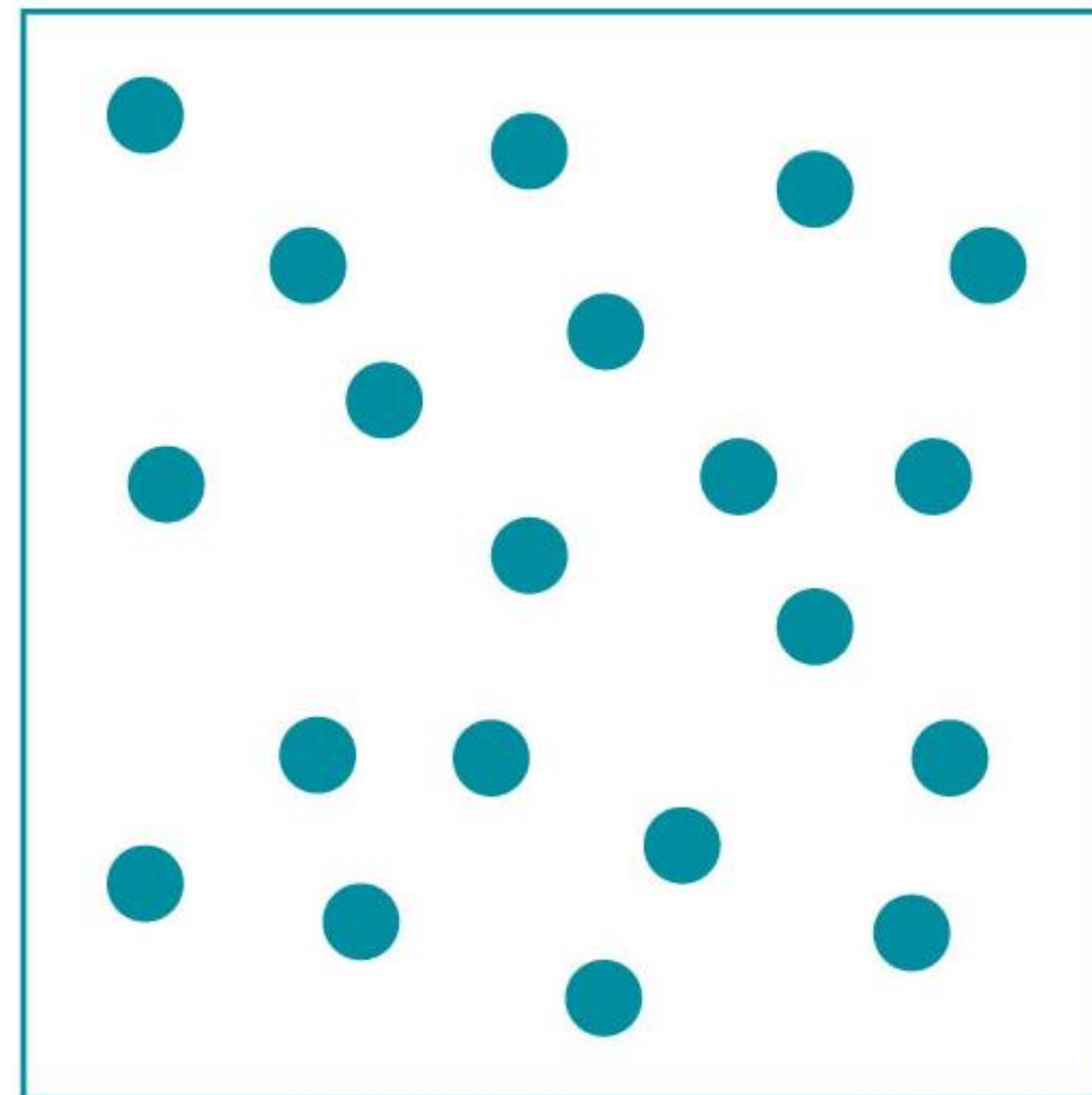

Oivallustehtävä

Mitkä kuvista vaativat nopeaa ajattelua, mitkä hidasta? Miksi?

$$\frac{2764}{3} =$$

Kritiikkiä

- Kaksoisprosessointiteoriaa on myös kritisoitu. Prosessointien välillä voi ollakin vain aste-eroja, eikä muutos hitaan ja nopean kognition välillä ehkä olekaan niin jyrkkä.
- Esimerkiksi sanan lukeminen on tyypillisesti automatisoitunut prosessi, jota tällä perustella pidetään nopeana kognitiona. Aluksi lukeminen on kuitenkin hidasta ja vaati tahdonalaista ponnistelua.

Metakognitio

- Hitaassa ajattelussa ihminen käyttää kykyään tiedostaa omaa ajatteluaan ja tunnistaa sen piirteitä. Tästä kyvystä käytetään nimitystä **metakognitio**. Se tarkoittaa kognitiota koskevaa kognitiota.
- Metakognitio on tärkeä kyky esimerkiksi oppimisen kannalta.
- Keksi esimerkki tilanteesta, jossa käytät metakognitiota!

Palauta mieleen

- Mitä piirteitä liitetään niin sanottuun nopeaan ajatteluun?
- Mitä piirteitä liitetään niin sanottuun hitaaseen ajatteluun?
- Mitkä tekijät vaikuttavat siihen, kumpaa ajattelun tyyppiä käytetään?
- Onko metakognitio ominaista hitaalle vai nopealle ajattelulle?
Perustelee.